

Bloemencorso in Knokke

Danny Lannoy

Er is weinig bekend over het ontstaan of de geschiedenis van bloemenstoeten. In Nederland zijn er een twintigtal locaties waar dit nog plaatsgrijpt met Zundert als koploper. Daar hebben de deelnemers zelfs hun eigen bloemenvelden. In 1986 reikte Knokke-Heist nog een ereprijs uit. In België zijn er nog stoeten in Loenhout, Ternat, St. Gillis bij Dendermonde en Wommelgem.

Traditiegetrouw werd aan de Oostkust het seizoen afgesloten met een 'bloemenstoet'. In het voormalige Heist was dit evenement ontstaan in de laatste jaren van de 19de eeuw. In Blankenberge daarentegen is de corso, gestart in 1895, nog steeds in voege en lokt eind augustus ieder jaar een massa volk. Zowel verblijvers als eendagstoeristen komen naar de badstad om er de bloemenpracht te bewonderen.

Een harmonie uit Noord-Frankrijk is op bezoek in Knokke en wordt begeleid door de plaatselijke 'garde' op de zeedijk ter hoogte van het 'Grand Hotel du Zoute' (1912).

Wanneer een bloemenstoet voor het eerst van start ging in Knokke weten we niet met zekerheid. In de Belle Epoque periode stond Knokke nog in zijn kinderschoenen op vlak van 'feest en vermaak'. Voor een toeristisch badoord was dit nochtans een belangrijk gegeven. Het gemeentebestuur werd geleid door enkele welstellende landbouwers. Handel en horeca waren in handen, buiten enkele uitzonderingen, van 'aangespoelden' die hier hotels en winkels openden. Vanaf 1888 was de eerste verkaveling uitgebouwd door het consortium Verwee-Van Bunnan-Dumortier en kort daarop, in 1890, zag een eerste feestcomité het daglicht onder de naam 'Knocke Attraction'. Zij richtten een folkloristische stoet in met de St. Sebastiaansgilde en tal van schietingen op de staande wip.

In 1904 was er nood aan een nieuwe ploeg. Enkele hoteliers, neringdoeners en aannemers stichtten het comité 'Knocke en avant' of 'Knocke Voorwaarts'. Voorzitter was J. Malou, ondervoorzitter Denis Lescrienier. Het feestcomité kwam vier maal per jaar samen en in de statuten of 'standregels' stond: *'doel was het inrichten van feesten welke de vreemdelingen aanlokken en door het maken van ruchtbaarheid om de Stad en hare aantrekkelijkheden kenbaar te maken...'* Er moesten twee raadsleden zetelen in het bestuur van het comité.

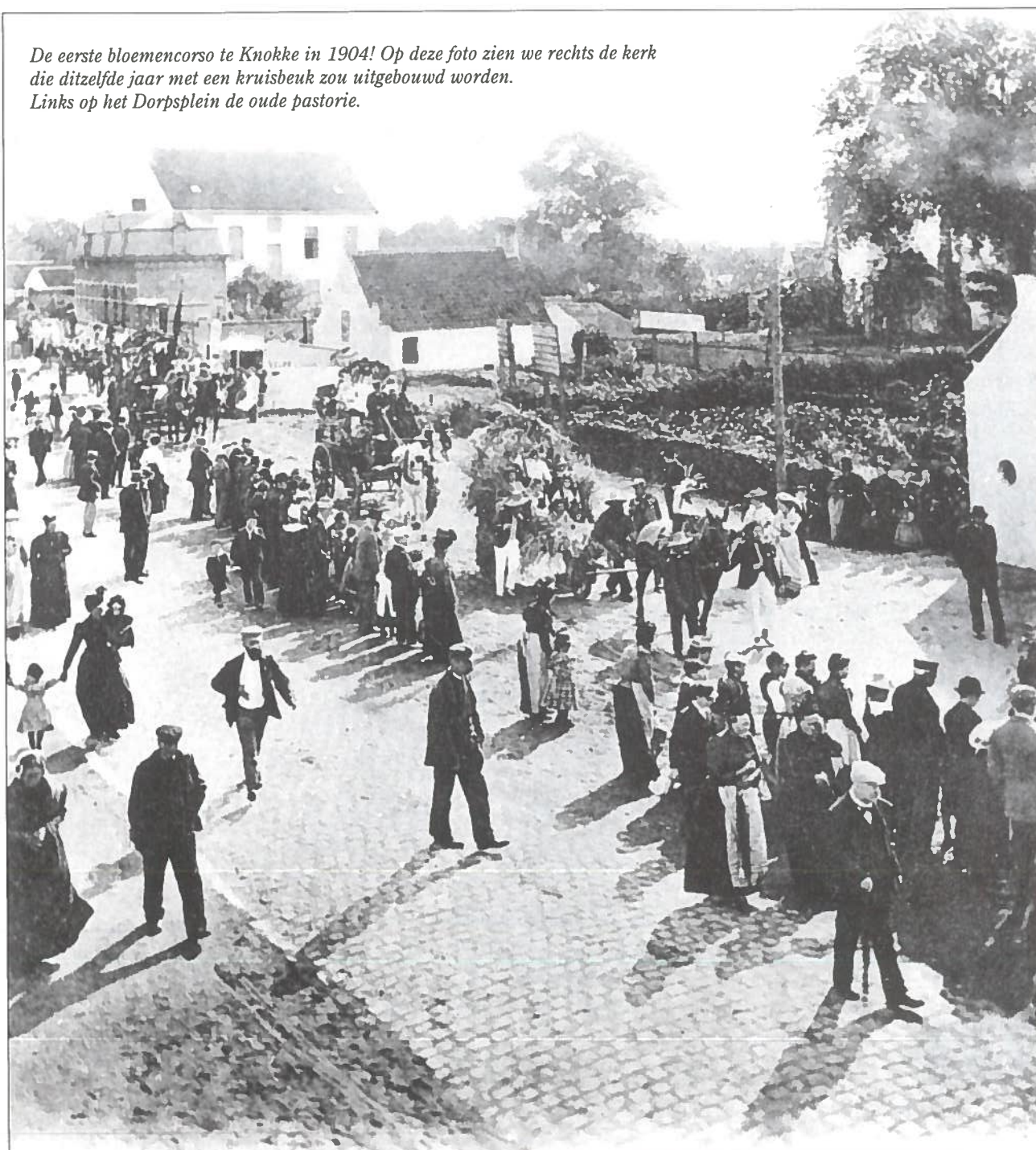
In de zomermaanden kwam een harmonie geregeld een concert geven. Knokke schafte een verplaatsbare kiosk aan. In 1895 werd ook de fanfare 'De Duinenzonen' gesticht in Knokke. De Jongelingskring uit Torhout verzorgde hier een optreden op 8 augustus en kreeg 100 fr. als vergoeding. De fanfare uit Middelburg kreeg 50 fr. voor een wandelconcert op de zeedijk.

De maatschappij 'Knocke Voorwaarts' kreeg 4000 fr. subsidie van de gemeente en 1000 fr. hulpgeld voor het opmaken van een kunststafiche. Op 4 juli werd een eerste programma opgesteld met een wandelconcert, avondconcert op de verlichte kiosk en een vuurwerk.

Op het feestprogramma van 1904 kwam de vermelding *WOENSDAG 17 AUGUSTUS : Corso Fleuri, concours de Villas ornées / Bataille de Fleurs*. Dit kan de eerste bloemenstoet zijn in Knokke!

In dit jaar werden 2 postkaarten in omloop gebracht van de corso, de één met een beeld ter hoogte van de kerk in het dorp, de andere een beeld vanaf het Grand Hôtel in de richting van de Lippenslaan.

De eerste bloemencorso te Knokke in 1904! Op deze foto zien we rechts de kerk die ditzelfde jaar met een kruisbeuk zou uitgebouwd worden. Links op het Dorpsplein de oude pastorie.

Knokke. Le Corso fleuri. Formation du Cortège.

*De corso van 1904 ter hoogte van
de 'Place Publique'.
Links 'Hôtel des Dunes';
rechts op de hoek het
winkelletje van Pietje Jacobs.*

*Een processie
op de Zeedijk in
de vroege jaren
'20. We zien
de mooie 'belle
epoque' gevels
van toen.*

1908 werd een nieuwe feestcomité samengesteld met als leden: Vz. Coppens, Berteaux, L. Van Steene, Vandeputte, Wenens, Gillet, De Bom, Georges De Clercq, Richard Demyttenaere, Pieter Vermeire en Victor Lamoral.

Gedurende de bezetting van WO I waren geen stoeten of plechtigheden.

Pas in 1919 kwam het normale leven terug op gang in de badplaats. Deelnemers waren de lokale verenigingen die met een bebloemde praalwagen door de hoofdstraat trokken. Er waren kinderen die individueel deelnamen versierd met bloemen.

In 1930 werd de bloemenstoet van 15 augustus historisch uitgebouwd naar aanleiding van het 'Eeuwfeest'. Te Knokke werd zelden of nooit een thema opgelegd.

*Souvenir van de bloemencorso uit 1913.
Op de achtergrond de villa van Louis Van Bunnan
op de 'Place Publique' (Van Bunnanplein).*

De praalwagen van 'Royal Knocke Football Club' op het Van Bunnanplein, waarschijnlijk bij de inhaling van de nieuwe burgemeester Frans Desmidt (1927).

Naast de individuele deelnemers en praalwagens waren ook de 'old timers' van de partij. Villabewoners uit de Fochlaan poseren bij hun versierde wagen op zondag 18 augustus 1929.

Klaar voor de bloemenstoet van 1929.

Een praalwagen van 'Knocke Town Golf Club' in de jaren '30 op de hoek van de Boudewijnlaan. De straatnaamborden waren nog tweetalig! Knocke is met dubbele K geschilderd!

PRAALWAGENS

De bloemencorso kreeg begin der jaren '70 een kwaliteitsverhoging. Talrijke lokale verenigingen dongen naar de hoofdprijs: de middenstandsverenigingen, sportclubs en jeugdgroepen. In het gemeentelijk depot langs de Graaf Jansdijk werden meerdere wagens gemaakt; ook in de oude manege in de Zoutelaan. Sommige verenigingen deden beroep op landbouwers, die niet altijd gemakkelijk hun platte wagens afstonden vanwege de 'oogst'. Andere groepen hadden een eigen frame op wielen.

Met het product polystyreen (een isolatie- of beschermmateriaal beter bekend als piepschuim of merknaam 'isomo') kwam een vernieuwing in de opbouw van praalwagens. Dit product was uiterst geschikt om de bloemen op te prikken. Voordien gebruikte men hardkartonnen platen waar de bloemen dienden genageld te worden met een hamertje; dit was een intens werk voor de vrijwilligers. Met een kram kon men voortaan manueel de bloemen in het piepschuim duwen. Voor de bolvormige elementen werd kippengaas aangewend bekleed met 'papier maché' of later polyurethaan of koud schuim van een 4 cm dikte. Hier kwam ook een krammetje aan te pas.

DAHLIA'S

De pompons of kleine dahlia's waren uitstekende bloemen om de veelkleurige motieven uit te werken. De bloemen werden gezamenlijk aangekocht door het gemeentebestuur en verdeeld aan de diverse verenigingen tegen een vaste prijs. Soms waren wel eens problemen met het leveren van het gepaste kleur en dienden de bouwers hun inspiratie te laten werken. Men had ongeveer 200 bloemen/m² nodig. Voor de bloemstukken werkte men met gladiolen die pas de zondag van de stoet werden opgezet. Heel wat vrijwilligers dienden de zaterdag duizenden bloemen te prikken per praalwagen.

De opstelling van de stoet gebeurde in de Sebastiaan Nachtegaleestraat en Smedenstraat en startte aan de Lippenslaan in het dorp richting Zeedijk naar het Zoute en zo naar Albertstrand tot de Meerlaan. Daar bleven de praalwagens staan vanaf 1968 tot de verlichte avondstoet van start ging langs de Zeedijk. De stoet werd voorafgegaan door een drietal politieagenten in gala-uniform met witte helm en handschoenen; later kwam de Rijkswacht te paard gevolgd door de lokale harmonie 'De Zeegalm'. De jury was samengesteld uit leden van het feestcomité, mensen uit de land- en tuinbouwsector en enkele B.V.'s. De tribune stond opgesteld op het Albertplein-Zeedijk.

Een firma plaatste een batterij en spots op de praalwagens en het gemeentebestuur kon ook rekenen op een tractorfirma die zorgde voor het vervoer en soms ook voor een chauffeur per wagen.

De prijsuitdeling was steeds de maandag na de stoet in het stadhuis. De deelnemers kregen geldprijzen. Naast de praalwagens waren ook versierde luxe- auto's, individuele groepjes, meestal kinderen met bloemen versierd.

In de corso van 23 augustus 1970 namen de volgende verenigingen deel:

- 'Zomerlust' van de familie Roels, bloemisten uit Maldegem
- 'Klein, klein, kleutertje', Gilbert D'hoore
- 'S.O.S. Natuur', K.S.A.
- 'Beethoven', Studentenclub Moeder Zwinneblomme
- 'Droomland', Hoteliersbond Knokke
- 'Abstract', Stedelijke Casino
- 'Landing eerste vliegtuig te Knokke', Hoefijzerclub
- 'De Molen van Oud Knokke', Danny Lannoy
- 'Pluto', Roller Hockey Club Knokke
- 'Riante Polderroute', Kikkersclub Knokke
- 'Bloemenstad', Algemeen Knoks Middenstandsverbond
- 'Wietje Rogge 1' Jeugdtehuis Smedenstraat
- 't Land van de rijzende zon', Stadhuisbedienden Knokke
- 'Wienerblut', De Trioeltjes Knokke
- 'De Sport', Royal Knokke Football Club

De muzikale begeleiding werd verzorgd door de Harmonie 'De Zeegalm', Feest- en Muzikale Kring St. Andries, Kon. Fanfare 'Nut en Vermaak' Overpelt, Harmonie 'Vooruit' Zelzate, Le Bataillon des Majorettes de Villerupt (Frankrijk), Les Majorettes de Paris, St.-Quen, Seniorenfanfare 'Jong en Blij' Breda en Majoretteskorps 'De Goldstars, Bergen-op-Zoom (Nederland), Victoriaband & Demako Majorettenkorps Delft (Nederland).

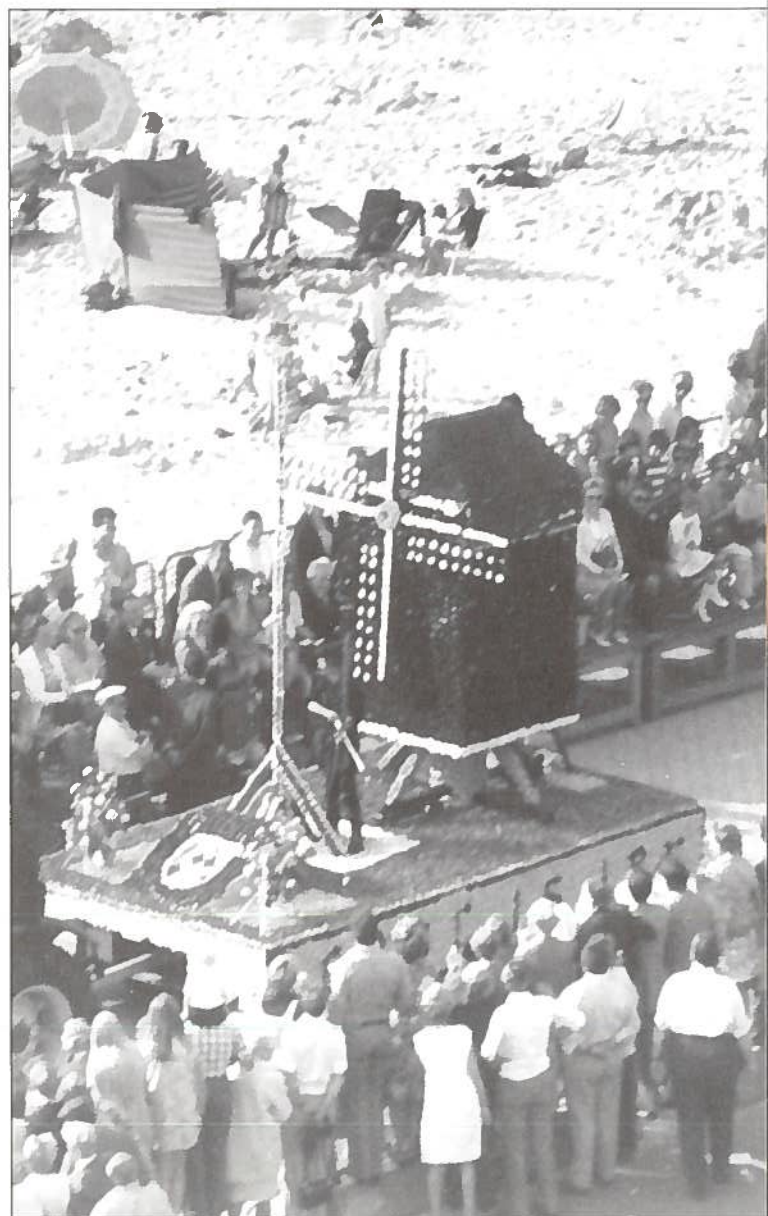
Enkele jaren na de fusie van Knokke-Heist-Westkapelle-Ramskapelle werd een halt toegeroepen aan de bloemenstoet. Op 22 augustus 1976 was de laatste optocht in de badplaats Knokke-Heist. Bij deze laatste corso reden 15 praalwagens en 20 versierde wagens langs het parcours. Foto's en filmpjes zijn nog de enige mooie herinneringen aan de bloemencorso, waar vele Knokkenaars jarenlang aan deelnamen.

In 1978 nam het gemeentebestuur het initiatief bloementapijten aan te leggen op diverse locaties in de gemeente. Dit statisch bloemenfeest was echter geen alternatief tegenover een bloemencorso.

De praalwagen 'Oud Knokke' met de molen van bakker Lievens in 1970.

In 1972 kwam de Van Damme-molen en gaaipers aan de beurt, voortaan onder de naam 'Cnoc is ier'.

Het oud kerktorentje in 1971.

